

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO.

BARNE-, LIKESTILLINGS- OG
INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

321-16
17/1-11
2010/06113-041

Oslo, 14.01.11
Vår ref.: 532/yk
Deres ref.: 201003954

Forslag om vigselfrett på norskregistrerte skip. Høringsuttalelse fra Human-Etisk Forbund.

Det vises til høringsinvitasjonen datert 11.11.2010.

Human-Etisk Forbund takker for tilsendt høringsinvitasjon.

Forbundet støtter det foreliggende forslaget til endringer i Ekteskapsloven, slik at skipsførere på norskregistrerte skip skal få anledning til å utføre norske borgerlige vigselfer om bord på skipet.

Forslaget er begrunnet med næringspolitiske hensyn. Denne begrunnelsen har Human-Etisk Forbund ingen særskilt kompetanse for å vurdere. Forbundets utgangspunkt for å uttale seg denne gangen er å bidra til at den kanskje viktigste dagen i et pars liv kan realiseres i omgivelser som gir særskilte opplevelser og gode minner, slik nettopp en cruiseferie kan by på.

Når det nå også er slik at det i visse tilfeller er mulighet for kirkelige vigselfer til sjøs på norske skip, kan likhetshensyn tilsi at man også bør ha mulighet for borgerlig vigself i samme utstrekning, slik det fremholdes i høringsnotatet.

Et annet forhold som også bør tillegges vekt er at par som vil gifte seg, for eksempel på Hurtigruta, har denne mulig også i dag. Dette forutsetter imidlertid at de finner noen som har anledning og som sitter i eller er pensjonert fra en dømmende stilling og som blir godkjent som vigselfer for denne særskilte vigselfen. Det er med andre ord ikke en selvfølge at par som ønsker dette vil få denne drømmen realisert. Altså en mulig forskjellsbehandling i retten til å gifte seg borgerlig.

Å gi denne typen borgerlige vigselfer en lov hjemmel åpner for at alle som ellers fyller kriteriene for å gifte seg, gis like muligheter.

Vilkårene for å innføre den foreslåtte endringen i ekteskapsloven må imidlertid ikke bety at krav til prøving av ekteskapsvilkårene endres. Det var en velbegrunnet endring som ble foretatt i forbindelse med revisjon av ekteskapsloven i 2004, da all prøving ble overført til en og samme myndighet, folkeregistermyndigheten/skattekontoret. Det må være en forutsetning at det er den samme myndigheten som foretar prøving og utferdigelse av vigselfattest også for disse vigselfene. Argumenter om at eventuelt rederiene skulle avlaste offentlig myndighet på annen måte enn administrasjon av selve vigselfen og oppbevaring av original vigselfbok, - høres derfor ikke rimelig ut sammenliknet med tidligere begrunnelser for likebehandlingen.

Vi mener det er et poeng å opprettholde en særskilt tilknytning til Norge ved denne typen vigsler. Derfor foreslår vi at de samme tilknytningskravene må gjelde her som når sjømannsprester, misjonærer eller feltprester vier i utlandet om at minst én av brudefolkene skal være norsk statsborger eller bosatt i Norge, slik det også gjelder ved norsk utenriksstasjon med vigselsrett. Vi mener sammenlikningen med disse gruppene er relevant selv om den atskiller seg fra den generelle retten til norsk vigsel i Norge.

Vi mener også at det er rederiet som må søke om å få vigselsrett for det aktuelle skipet, begrunnet med behovet i den farten. Vi mener derimot at en så mobil vigseltjeneste som dette blir bør ha en og samme fylkesmann å forholde seg til. Videre mener vi at det er rederiet som etter forslag fra skipet, innstiller egnet vigsler overfor Fylkesmannen, fortrinnsvis skipsførere som i utgangspunktet har den høyeste autoriteten ombord. Hva som er egnethet er godt oppsummert i høringsnotatet der det blant annet sies at vedkommende må leve et hederlig liv, og må kunne avgi erklæring til Fylkesmannen om at vedkommende vil utøve tjenesten i tråd med bestemmelser gitt i lov eller i medhold av lov. Det vil vel her også være rimelig å legge til at den som skal være vigsler må representere Norge og rederiet på en god måte. At vigslerne godkjennes for en 4-årsperiode synes vi er bra.

Med vennlig hilsen

Kristin Mile
generalsekretær

Yngvild Kvaale
seremonisjef